

LITERATUUR

In deze rubriek wordt u geïnformeerd over nieuwe literatuur op het gebied van terrariumverzorging en de systematiek van slangen. Ook kan (op speciaal verzoek) af en toe een literatuuroppgaaft geplaatst worden over de determinatie van de slangen van een bepaald land of van een systematische groep. Tips voor nieuwe literatuur en boekbesprekingen ingezonden door lezers zijn van harte welkom. Redacteur: Jan Cor Jacobs, Tesselschadestraat 6, 3521 XV Utrecht, tel. 030-935432.

BOEKBESPREKING

door

K.R.G. WELCH

The Reptiles of South Africa. Rod Patterson. Photography: Anthony Bannister. Published by C. Struik (Pty.) Ltd. R.S.A. ISBN 086977 352 6, 1988.

Prijs £ 9,95.

(te bestellen via New Holland (Publishers) Ltd., Londen). 128 bladzijden, 232 kleuren foto's.

Als land heeft de Republiek van Zuid-Afrika in vergelijking met de andere Afrikaanse landen, een groot aantal klassieke boeken over de inheemse reptielen, vooral van slangen, terwijl liefhebbers van hagedissen tot 1943 terug moeten gaan toen het meesterwerk van Fitzsimons uitkwam.

Daarom wachtte ik de komst van een nieuw boek getiteld "De Reptielen van Zuid-Afrika" met nogal wat belangstelling af.

Het boek heeft zeven hoofdstukken, het eerste is een korte inleiding gevolgd door een hoofdstuk over land- en waterschildpadden (18 bladzijden), krokodillen (6 bladzijden), hagedissen (26 bladzijden), slangen (39 bladzijden), slangebeten (4 bladzijden) en tot slot reptielen in

gevangenschap (22 bladzijden).

Over het geheel genomen is de tekst nogal oppervlakkig maar wel geschreven met een duidelijke liefde voor en verregaande kennis van de dieren, terwijl de fotografie van een kwaliteit is die je hoogst zelden in boeken tegenkomt. De tekst is geconcentreerd op negentig soorten, waarvan slangen het overgrote deel vormen. Elk van de negentig soorten wordt benoemd (Engels, Afrikaans en wetenschappelijk), met een foto afgebeeld en in het kort beschreven. Ook wordt een beschrijving van gewoontes en biotoop gegeven. Liefhebbers van *Chelonia* zullen blij zijn met de in het boek opgenomen foto's van soorten die nauwelijks in andere boeken voorkomen, en liefhebbers van slangen kunnen zich verheugen op de kwaliteitsfoto's van de rijke Zuidafrikaanse slangenfauna. Naast al dit enthousiasme kan ik niet anders zeggen dat liefhebbers van hagedissen er bekaaid vanaf komen, nadat ze meer dan veertig jaar hebben moeten wachten. De fauna van Zuid-Afrika is erg rijk aan hagedissen maar ondanks dat worden maar drie soorten kameleons beschreven, maar zes soorten skinks, maar zeven soorten cordylidea, hoewel de verscheidenheid aan lichaamsvormen van deze laatste groep wel beschreven is. Aan de lacertidea worden maar twee pagina's besteed. Dus liefhebbers van hagedissen zullen nog langer moeten wachten voordat een schrijver en een uitgever de uitdaging van "De hagedissen van Zuid-Afrika" aan zullen nemen. "De reptielen van Zuid-Afrika" kan aangeraden worden aan de jonge enthousiasteling die interesse aan het ontwikkelen is en nog een boek over de reptielen uit deze regio moet gaan aanschaffen. Het boek wordt ook aanbevolen aan de meer ervaren herpetoloog vanwege de allesomvattende kwaliteit van de tekst en de foto's, en drukwerk.

Ik eindig met een waarschuwing. Op pagina 124 laat een serie foto's het gebruik van sondes zien om slangen te sexen. Dat moet niet door onervaren mensen worden gedaan.

Bemerkungen zur Verbastardierung von *Vipera ammodytes ammodytes* mit *Vipera aspis atra*; George Faoro. Herpetofauna (Ludwigsburg), 1986, Vol. 8 (43): 6-7.

*Een kruising tussen *Vipera ammodytes ammodytes* en *Vipera aspis atra* werd tot in de tweede generatie doorgekweekt. De F₂-generatie bestond uit een gezond mannelijk exemplaar, een sterk misvormd dier en zeven onbevuchte eieren. Het feit, dat met de kruising tot in de tweede generatie kon worden gekweekt, toont aan dat *Vipera ammodytes ammodytes* en *Vipera aspis atra* nauw aan elkaar verwant zijn. De sterk verminderde vruchtbaarheid bewijst echter, dat het om twee verschillende soorten gaat.*